

DATAPOLITIKK FOR HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

8 januar 2016

EIERFORHOLD

Data samlet inn i Havforskningsinstituttet (HI) sin regi er instituttet sin eiendom. Havforskningsinstituttet forvalter data gjennom Norsk marint datasenter (NMD).

HOVEDPRINSIPP

Havforskningsinstituttets data er fritt tilgjengelige for alle brukere under forutsetning av at kilde oppgis (<http://www.creativecommons.no/>). Havforskningsinstituttet skal behandle data i henhold til instituttets til enhver tid gjeldende krav til innsamling, kvalitetssikring, arkivering og formidling. I tillegg til data samlet inn av Havforskningsinstituttet, forvalter instituttet også data fra andre norske og utenlandske institusjoner. Slike data kan ikke utleveres uten avtale med eier-institusjonen.

BRUKERLISENS

For å sikre instituttets og opphavpersonens rett til å bli navngitt ved vidrerebruk av data og for å sikre ansvarsfrihet ved viderebruk bør data fra Havforskningsinstituttet publiseres under åpne datalicenser som Norsk lisens for offentlige data (NLOD) eller kompatible internasjonale lisenser som Creative Commons (CCBY).

VITENSKAPLIGE DATA

Data kan defineres som;

- Overvåknings- og kartleggingsdata
- Eksperimentelle data
- Dataprodukter - bearbejdet data eller resultater fra numeriske modeller

Innen hver av disse gruppene kan data videre deles inn i flere kategorier;

- Kringinformasjon (metadata) – informasjon om selve dataene, tid, sted, måleinstrument o. lign.
- Grunnlagsdata/rådata – ikke-aggregerte data
- Aggregerte data – kvalitetskontrollerte data i tilpasset oppløsning

(For definisjoner, se også NFR 2014: Forskningsrådets policy for **tilgjengeliggjøring av forskningsdata**)

TILGJENGELIGHET OG BRUK

- Havforskningsinstituttets data er en verdifull nasjonal ressurs og skal så snart dataene er kvalitetssikret leveres NMD for arkivering. NMD skal arkivere dataene i en form som gjør dem håndterbare for bearbeiding og videreformidling (Se også: Norsk Marint Datasenter, NMD, 2007 – 2011).
- Havforskningsinstituttet skal ha en oppdatert oversikt (kringinginformasjon) over alle sine vitenskapelige data på instituttets nettside.
- Havforskningsinstituttet skal legge til rette for aktiv formidling av utvalgte data via Internett. Noen typer data kan være mer hensiktsmessig å formidle på andre måter.
- Utveksling av data med andre forskningsmiljø og datasentre skal utføres i henhold til internasjonale standarder, trender og behov, samt på veldefinerte og åpne formater.
- Havforskningsinstituttet krever å blir referert til ved eventuell publisering av resultater basert på data fra våre databaser.
- Havforskningsinstituttet krever at alle data behandles forskningsetisk forsvarlig både internt og dersom de utleveres til eksterne brukere.
- Talking av forskningsdata er brukerens ansvar.

UNNTAK

- Av hensyn til publisering og prosjektsamarbeid kan full tilgjengelighet til eksperimentelle data utsettes i inntil 2 år etter prosjektslutt. Forskningsdirektør for "EU og regionalt samarbeid, internasjonalt samarbeid, dataforvaltning" kan etter søknad fra prosjektleder holde data tilbake over lengre tid, eller i spesielle tilfeller unnta offentliggjøring av data som er beheftet med alvorlige feil og mangler. Begrunnelse for utsettelsen, og en ny dato for frigiving skal oppgis i søknaden.
- Avtale om utsettelse når det foreligger bindende avtale med tredjepart, private bedrifter, oppdragsgivere eller lignende, skal inneholde en dato for opphevelsen av unntaket. Siden dette vil påvirke datatilgjengelighet og dermed Havforskningsinstituttets datapolitikk, må slike avtaler godkjennes av Adm dir eller den han måtte bemyndige.
- Avtale om unntak fra datapolitikken kan gjøres for data med kommersiell verdi for Havforskningsinstituttet. I slike tilfeller gjelder "Retningslinjer for utlevering av data, 1993", inntill ny prispolitikk er blitt utarbeidet.
- Enkelte tidsserier kan inneholde trender og sammenhenger som først lar seg analysere etter at seriene har nådd en kritisk lengde. Utlevering av slike data bør være ledsaget av en anmodning om forskningssamarbeid.
- Gjennomføring og innsamling av eksperimentelle data som krever en ekstra stor innsats fra enkeltforskere, bør være ledsaget av en anmodning om forskningssamarbeid.

TVISTER

Hvis uenigheter om eierforhold og tilgang til data oppstår, skal tvisten avgjøres av Adm. Dir.

RELEVANTE DOKUMENTER

- Norsk Marint Datasenter, NMD, 2007 – 2011 (vedtatt 13. mars 2007)
- IT-strategi for HI 2007 - 2011 (Vedtatt 12. desember 2006)
- Norsk lisens for offentlige data (NLOD): <http://data.norge.no/nlod/no>
- Creative Commons (CCBY): <http://www.creativecommons.no/>
- NFR 2014. Forskningsrådets policy for **tilgjengeliggjøring av forskningsdata** Kun nettversjon ISBN -ISBN- NETT 978-82-12-03361-0 ISSN aar 2014;